24 Ιουλίου 2018

Κυρά-Λωξάντρα, θα με πας στο Μπαλουκλί;

/ Οδοιπορικά - Προσκυνήματα

Ξεκινήσαμε με τη Λωξάντρα για το Μπαλουκλί. Μου το’χε από καιρό τάξει πως θα

με πήγαινε να μου δείξει τους τάφους της μάνας της και της γιαγιάς της –της καημένης της κυρα-Ζωίτσαςντε, που εκείνη έμαθε στη Λωξάντρα να μαγειρεύει έτσι όμορφα.

Είχα βάλει στο σακίδιό μου τη φωτογραφική μου μηχανή, ένα μπουκαλάκι νερό, ένα κουλούρι και τα κιτάπια μου -τους χάρτες μου, τους οδηγούς μου, τις σημειώσεις μου. Εκείνη πήρε μαζί της ένα μισογάλονο να το γεμίσει αγίασμα, πήρε κ’ένα καλαθάκι με κάτι τούτα-κείνα για να τσιμπήσουμε σαν πεινάσουμε.

Το Μπαλουκλί είναι στο Επταπύργιο, κοντά στην Πύλη της Σηλυβρίας, μέσα σε

πυκνό δάσος από κυπαρίσσια. Εκεί που τελείωσαν τα σπίτια, αρχίνησαν τα περβόλια. Κι εκεί που τελείωσαν τα περβόλια, αρχίνησαν τα νεκροταφεία. Απέραντα νεκροταφεία, μουσουλμανικά. Τάφοι μέσα σε ραδίκια, σε ζοχούς, σε λάπατα και σε αγριομαργαρίτες. Κοντοστάθηκε η Λωξάντρα σε ένα περβάζι να πάρει δύο ανάσες, βρήκα την ευκαιρία να χαζέψω τις ζαλισμένες ταφόπλακες που μερικές γέρνουν στα δεξά, μερικές στα ζερβά.

Μετά από κάμποσο ποδαρόδρομο φθάσαμε επιτέλους στον προορισμό μας, στη
ερίβολο

Εθαύμασα τα φροντισμένα παρτέρια με τις τριανταφυλλιές, τις εύμορφες μαρμάρινες ζαρντινιέρες, τ’αγάλματα και τις σκιές της μεγάλης πλατανιάς. Εθαύμασα την ησυχία. Σε ένα τοιχίο, λίγα βήματα από την είσοδο, υπάρχει ένα ανάγλυφο με αληθινά λουλούδια που ρέει νεράκι απάνου τους και σαν βρέξεις το χέρι σου να ραντίσεις το μέτωπό σου, ευφραίνεται η ψυχούλα σου.

Το βλέμμα μου έπεσε σε μία κρήνη. Πάνω από τη βρυσούλα, είδα την καρκινική επιγραφή που λέγεται πως βρισκόταν στον περίβολο της Αγιά-Σοφιάς. Νίψον ανομήματα, μη μόναν όψιν. Κι απ’την καλή να τη διαβάσεις κι από την ανάποδη, το νόημα ίδιο μένει.

Έβγαλα τις σημειώσεις μου κι άρχισα να ψάχνω σα μαθητούδι στους οδηγούς μου να διαβάσω για ετούτο εδώ το μέρος. Η Λωξάντρα που με είδε να φυλλομετρώ τις σελίδες, πήρε ύφος περισπούδαστο κι άρχισε να μου διηγείται για τον Ιουστινιανό. Που έπασχε από τα νεφρά του και ήρθε στο Μπαλουκλί να βρει τη γιατρεία του. Τότες είναι που έχτισε την εκκλησία της Ζωοδόχου Πηγής με το υλικό που είχε περισσέψει σα χτίστηκε η Αγιά-Σοφιά. Χαμήλωσε τον τόνο της φωνής της. Κι έσκυψε να μου εκμυστηρευθεί πως εκείνον το ναό τον καταστρέψανε οι Γενίτσαροι και τούτος που υπάρχει τώρα χτίστηκε πολύ αργότερα. Έκλεισα τα δικά μου τα βιβλία κι αφέθηκα στη δική της την ξενάγηση. Γι’αυτό δεν ήλθα άλλωστε; Για να ιδώ ετούτο τον τόπο με τα δικά της μάτια.

Στις μαρμάρινες πλάκες του δαπέδου, έβλεπες λογής λογής επιγραφές. Και μερικά πεσμένα φύλλα να σου κρύβουνε τις λέξεις.

Πλησιάσαμε την είσοδο του Ναού. Ο φύλακας -ένας κοντός μελαψός άντρας με ένα παχύ μουστάκι- κλείδωνε εκείνη τη στιγμή την πόρτα. Ώχου, σκέφτηκα, τι γκαντεμιά είναι αυτή; Μα σαν είδε τη Λωξάντρα, έστριψε τα μεγάλα του κλειδιά αντίστροφα και μας έμπασε μέσα. Τεσεκιούρ εντερίμ, του είπε εκείνη και του χαμογέλασε.

Κι ήμασταν τώρα οι δυο μας μέσα στην εκκλησιά να ακούμε μόνο τα δικά μας βήματα. Η Λωξάντρα αρχίνησε να φιλάει τις εικόνες, σταυροκοπήθηκε κάμποσες φορές και ψέλλισε μερικές δεήσεις, φροντίζοντας να μνημονεύσει τις χάρες που

ζητούσε από την Παναγιά. Με αγριοκοίταξε και μερικές φορές που έβγαζα φωτογραφίες και κοίταζα σα χάνος τα εικονίσματα και το τέμπλο του Ναού. Αλλά δεν μου είπε τίποτα, όχι γιατί με ντράπηκε, αλλά γιατί ήταν πολύ απασχολημένη με τα δικά της. Όταν εντέλει τελείωσε, μου έκαμε νόημα να φύγουμε. Κοίταξα μία τελευταία φορά πάνω από το τέμπλο, προς την πλευρά του ιερού. Το φως.

Ύστερα βγήκαμε στην πίσω αυλή. Και σεργιανήσαμε τους τάφους των Οικουμενικών Πατριαρχών. Εκείθε είναι θαμμένοι, ο ένας δίπλα στον άλλο, σε μία ς μήτε ρίσω.

Πιο κει, υπάρχει μία άλλη πόρτα με κάτι σκαλιά που κατηφορίζουν κάτου από τη γη. Η Λωξάντρα ανασκουμπώθηκε και άρχισε να τα κατεβαίνει ένα-ένα, κρατώντας συνάμα το μεταλλικό χερούλι μην τυχόν και κουτρουβαλίσει. Ο κρότος από τα πασούμια της αντηχούσε στο διάδρομο. Την ακολούθησα με περιέργεια.

Βρεθήκαμε σε ένα υπόγειο δωμάτιο. Κάθε μας κίνηση συνοδευόταν από την ηχώ της. Ακουγόταν το στάξιμο νερού ωσάν να έβγαινε από τα έγκατα ενός τρίσβαθου σπηλαίου. Στη μέση του χώρου, υπήρχε μία κρήνη με τέσσερις βρύσες. Τα έμβολα ήταν στο σχήμα του σταυρού. Έβγαλε η Λωξάντρα από την τσάντα της, το μισογάλονο και άρχισε να το γιομίζει αγίασμα. Ζαλάδες, αρρώστιες, βασκανίες, το’χε αυτό τ’ αγίασμα για πάσα χρήση.

Σαν σφράγισε το μπουκάλι της, μου είπε να σκύψω και να ιδώ πίσω από την κρήνη. Χαμηλά, κάτω, βρισκόταν μία δεξαμενή. Με κρυστάλλινο νερό. Και ψαράκια που κολυμπούσανε. Είναι, μου είπε, εκείνα τα ψαράκια που πήδησαν από το τηγάνι στο νερό, τότες που πήρανε οι Τούρκοι την Πόλη.

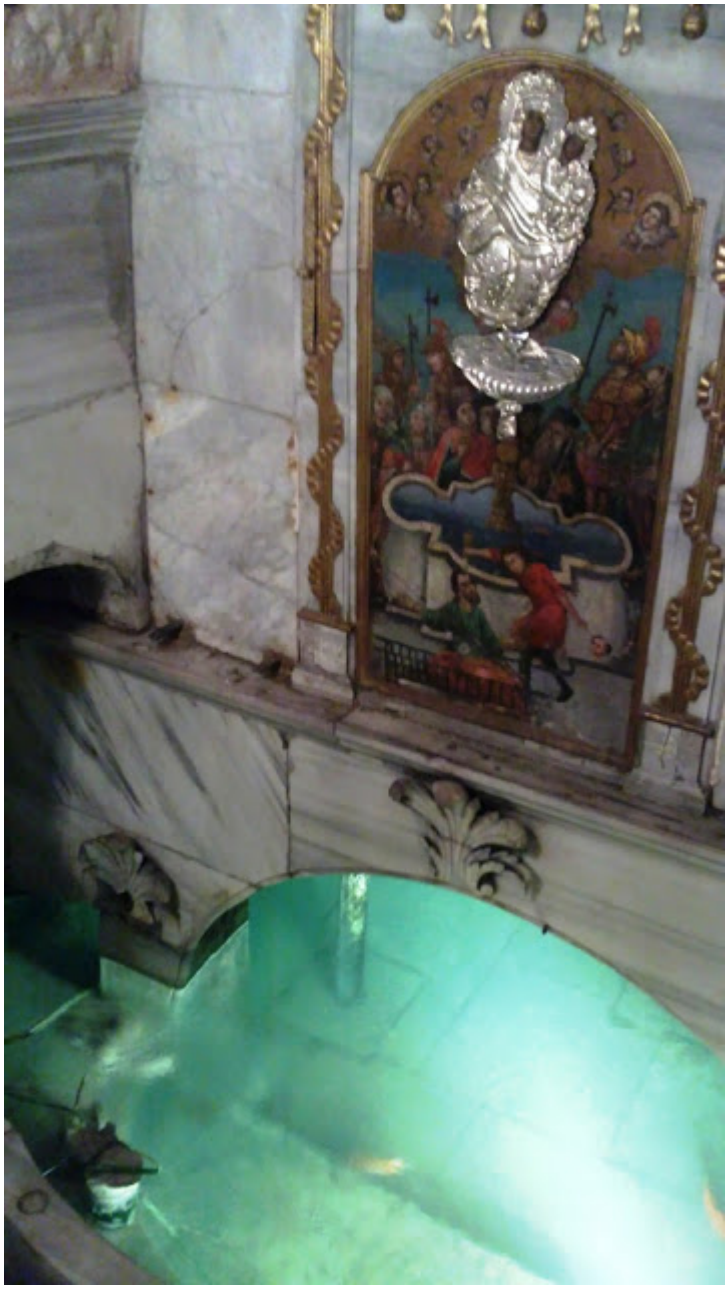

Θέλησα να ρίξω μερικά ψίχουλα από το κουλούρι μου, αλλά με μάλωσε. “Απαπαπά! Ντροπή! Τι θα πει ο κόσμος;” “Ποιος κόσμος, μόνοι μας είμαστε!” διαμαρτυρήθηκα εγώ. Κι εκείνη μου έδειξε τους Αγίους που ήσαν ζωγραφισμένοι στους τοίχους. “Μας κοιτάζουν” είπε.

Ανηφορίσαμε τη σκάλα και βρεθήκαμε και πάλι στην αυλή. Βγήκαμε στο δρόμο και στρίψαμε δεξιά. Καμιά τριανταριά βήματα πιο κει είναι το ρωμαίικο νεκροταφείο, ο τελικός μας προορισμός. Η Λωξάντρα έγνεψε σε έναν άλλο φύλακα και μας άνοιξε να μπούμε.

Οι τάφοι των γονιών της δεν ήταν πολύ μακριά από την πόρτα του νεκροταφείου και μοιάζανε πλέον περιβολάκι. Είναι τρεις πλάκες μαρμάρινες χαμένες μέσα στο χορτάρι. Ένα μεγάλο κυπαρίσσι είναι σε μία γωνιά και κάτω από το κυπαρίσσι, βολικό παγκάκι. Σε κείνο το παγκάκι πήγε κι εκάθησε η Λωξάντρα με μία σιγουριά

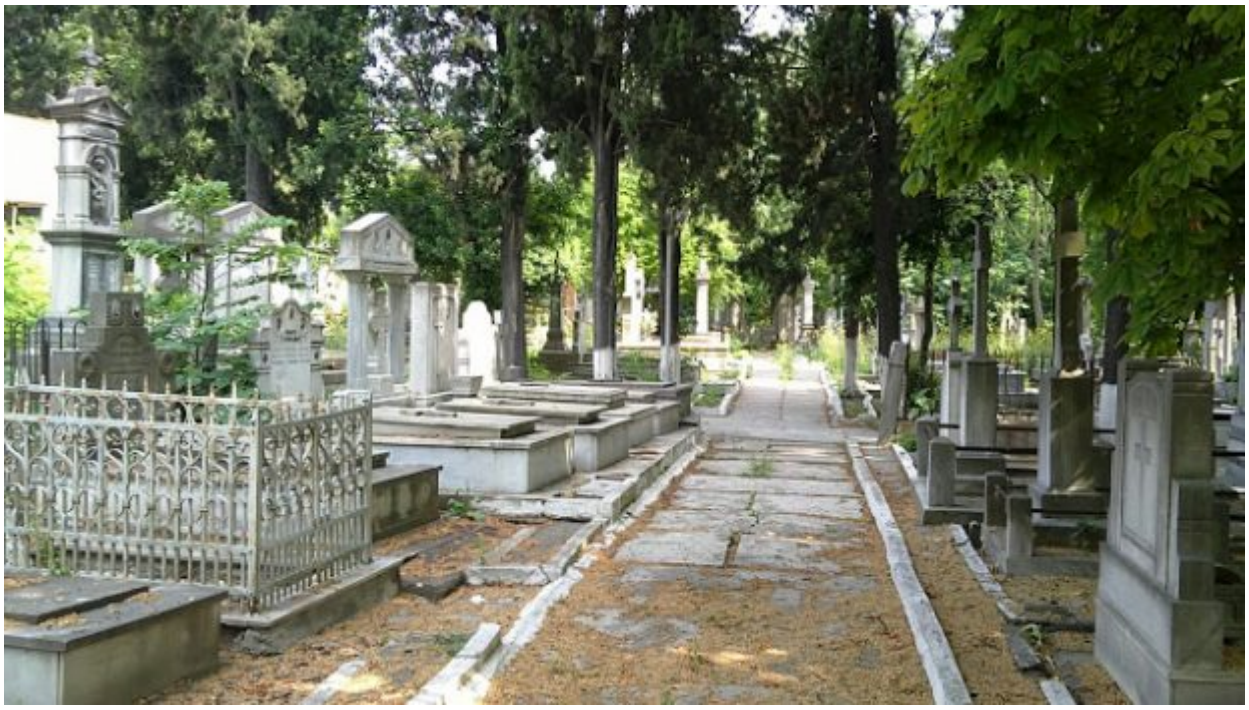

“Όσο ζεις, ο τόπος σου είναι το σπίτι σου. Άμα πεθάνεις, ο τόπος σου είναι εδώ. Έτσι ήταν, είναι και θα είναι” μου είπε. Κι ύστερα χάθηκε σε κουβέντες με τους δικούς της ανθρώπους. Τη γιαγιά της, τη μάνα της, το Νικολό. Έρχεται εδώ και

ισα και

Ονόματα ρωμαίικα, φωτογραφίες ξεθωριασμένες από τη μνήμη των ζωντανών, θροΐσματα ψυχών. Σε ετούτη εδώ τη γη, αναπαύτηκαν άνθρωποι που ζήσανε την Πόλη μαζί με τη Λωξάντρα κι ύστερα από αυτήν. Στάθηκα μπροστά σε μία επιγραφή. Δεν έλεγε όνομα, μήτε είχε φωτογραφία. Μόνο μία λέξη έλεγε. Μαμά.

Και θυμήθηκα και τη δική μου τη μαμά. Στάθηκα λίγο και της μίλησα. Της είπα ότι έκαμα αρκετό δρόμο για να τη συναντήσω. Κι ας μην είχε έλθει εκείνη ποτέ εδώ, να που όμως εγώ εδώ τη βρήκα. Της είπα πόσο πολύ μου λείπει. Με ορμήνεψε να είμαι δυνατός και άνθρωπος καλός. Όπως μου έμαθε. Την άκουσα να μου γελάει κιόλας.

Γύρισα προς το παγκάκι που είχα αφήσει τη Λωξάντρα. Δεν ήτανε πια εκεί. Ποτέ δεν ήτανε εκεί. Διέσχισα και πάλι το δρομάκι ανάμεσα στους τάφους και βγήκα από τη μεγάλη σιδερένια πόρτα. Έκαμα νόημα στο φύλακα να έλθει να κλειδώσει. Τον ευχαρίστησα και κατηφόρισα το δρομάκι με τα κυπαρίσσια.

Πηγή: iellada.gr